د زړه وینا

د

ګل پا چا «الفت»

Ketabton.com

اشعار

د الفت ویب پاڼه www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ
مينه او دوستي- صلح کل
د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.

ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډېر لږوي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو دیوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوی دا به په څه نامه شایع کېږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعیض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خیالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتیا! وایي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ویلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګویا ته ډېرو خلکو سره ډېره موده او هروخت خبرې کوې.

سید شمس الدین مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندهٔ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.
این ارمغان تنها پیرایهٔ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فریبنده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.
پیام شاعر بدلهای مردم، به اندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.
بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنهٔ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.
الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتهٔ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردهٔ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.
و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر، .خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حا ل، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.
اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضلیت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳۴۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولېدله چې د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې وه.
دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.
دوو تنو پخو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یو کړی ، او دغه ښکلې اوګلالۍ مجموعه ئې تخلیق کړې ده!
دلته دوه هنره سره یو ځای سوی دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زموږ د اسلافو ښکلۍ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.
ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړی، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.
دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلیږي، او خپرېږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعا ل دوه کښلی مظاهر دی.
د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زموږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.
اما د الفت وینا!
دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نخاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!
زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!
د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.
دی د خاصو خاصو افکارو په پروربنت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وينا کې د نوی دنيا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغېزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د څنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټی پر پوله کښېني او په داسې وينا څنی ږغېږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکايت کوی، اوهغه څه وايي چې نو رخلق يې نسي ويلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وينا) نوم ږدم.

داځکه چې:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجليات وينم.

رنګينه شعر مې مه بوله خبرې:

دا روان ځما د زړه د وينو رود دی.

کابل. جمال مينه. د اسد څورلسمه ۱۳۴۱

عبد الحی حبيبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.
اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!
مګر د شعر کمال دادي چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږ ل شی.
د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډېرکونښ شوی دی.
زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وی چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شی. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کېدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځېدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کېږي. په تېر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره ترې نه دې پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دی لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۳۴۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه منته

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډېر خوښ یم چه زما دغه اشعار یې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږېږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آواز په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډېره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترېنه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه یې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړېږي.

که چېرې یوه ډېره ښکلې سندرغاړې چه له ډېرښه صورت سره ډېرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایي یقیناً بې اغیزه څو چنده کېږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورٌعلٰی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډېر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښۍ ومنل اوله ډېر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې یې ښکاره کړ د ډېر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپېدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه
۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرلیک	مخ
شاعر	1
ښکلا اوهنر	1
دصلح نړۍ	3
مینه اودوستي	5
صلح کل	7
ابتکار	7
ژوند	8
دمونږ دسفریوه خاطره	9
دهقاني	10
دوطن محبت	11
دوطن پالنه	12
ګرانه وطنه!	13
دوطن خاوره	15
سپین غر	16
په باغ کښې	18
آزادي	20
دزړه شکوه	21
دژوند ډیوه	21
پسرلی راغلی	23
دبهارفیض	24
دخزان سندره	25
دمني خاطره	26
په وربل باندې ګرد	27
دحسن جلوه	28
ملت اومملکت	28
لوی افتخار	30
ویده ګوجر	32
ناځاپي کاني	33
تګي اوریا	37
عاقبت	38
زما حال	39
دامیدرڼا	40
لمره!	40

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن ترانه.. 42
دافغان ترانه 43
ديووالى ترانه 45
دمعارف ترانه.. 45
استعمارچيان 47
علم او معنا 47
دپلار توره.. 48
نه ځي 49
ښکاري باز 50
زخمي زړه(۱) 52
دشاعرنظر 59
څه ګورم.. 60
غريب ماشوم.. 61
خوارحسن.. 62
همدردي 63
حسن اونظر.. 64
بېډاى.. 65
ماشوم 66
غزل 67
دنازمېرمنې.. 67
په ليلى پسې ځم 69
خومره به ښه وى 69
څه يم 71
زما ګناه 71
زما خوب.. 72
انسان 73
څه جوړشوه؟.. 75
عدالت.. 76
دوه ماموران 77
دحق جذبه.. 79
خاورې اوګردونه.. 79
علم اوپوهه 82
سرېتوب.. 82
همدردي 83
سياست 83
بې قدري 83

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي.. 84
دروح اطمينان 84
صبر.. 84
ددنيا قانون.. 85
يوسف اوزليخا... 85
فكراومينه 86
آشنايي 86
فكراو كار.. 86
بي خبري.. 87
علت اوسبب... 87
دهقانه 88
شعر 88
مات كودړى 88
خوشحالي 89
تور او سپين... 89
شعراو حكمت... 91
سپين او تور ديوان.. 91
حقيقت... 92
ثواب 93
دشاعرشعار.. 93
دالفت پيژند ګلوي او ژوند پيښي.. أ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي　　څه بلبل غونډې ګل پرستي
دعشق اوربانډې سوی ستي　　دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان　　دبهار په ورمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان　　لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعيسی خوښوي　　خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېول بتان ماتوي　　دښايست بت ته سرټيټوي

له هرقيده آزاد زنداني　　دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حيراني　　سرکښې فکراوخيال جهاني

نه يې يارچېرې شته نه ربار　　خو آرزو ورسره دديدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار　　لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا او هنر

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دېورپ دافريقې که داسياوي

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري

مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي

دلته فرق دامریکي اود روس نشته

ښکلي ښه دی که دهرسردنیا وي

ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړي

شاعران له قیداوشرطه بي پرواوي

پتنګان ورسره عشق لري هرګوره

دډیوې ځای که مسجد که کلیساوي

ښه آهنګ چې په هرسازکښي وي موزون دی

که رباب وي که شپیلۍ وي که داریاوي

نندارو اوتماشوته به ورځمه

دهرچاپه ساز چې ښکلي په ګډاوي

چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی

که زما وي که دتاکه دبل چاوي

ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک

که دچین وي که دهندکه دبرماوي

په الفاظوکښي وي ډېراختلافونه

یوله بله متفق اهل معنا وي

ددوستۍ کورکښي دتوراوسپین فرق نشته

په هرچاکښي چې وي مینه خوښ زما وي

په سپین مخ چې توري زلفي راخوري شي

دښایست دډیوي لاښه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپین سره ښه ښکاري سپین له توره
څه به ښه وي چې یوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هریوګل چې په هر رنګ کښې وي زیباوي
ښکلی مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الف سترګولیدلی لاپخوا وي

دصلح نړۍ

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دسپینو زړونه تورنه وي له توره

کرکه نه وي یوله بله محبت وي
ورورولی صلح صفاوي ښه نیت وي

مرورخلق یوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي

بشري دوستي قایمه په جهان وي
خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي

نژادي توپیرهېڅ نه وي په دنیاکښې
نه په شرق اونه په غرب نه امریکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلى حق دهرملت وي
خوقايم په ملتوكښې اخوت وي

داخورنګه ساز آواز دهېوادونو
شي يوه اركسترا د ولسونو

دګېږونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحيح دستور وي

هرملت په هرنظركښې وي ښاغلى
كه په هررنګ وآيين كښې وي راغلى

سرېتوب وي محترم په هرلباس كښې
په زري جاموكښې وي كه په كرباس كښې

داسې وساتي هرخوك خپل مسلكونه
چې ونكړي يوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستۍ كوروي سرترسره
دجنګ ويره شي له زړونونه بهره

زورتړلى وي دصلح په قانون
مهارشوى مست اوښان وي دجنون

تويول دوينوشرم او پېغوروي
شرمنده ذليل سرټيټى ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګ شي هرچېرته دصلح بيرغونه

شي په سمه لارروان سياستونه

دانسان زړګی له جنګ اوجګړي تورشي

توره ماته شي اوجوړورنه څه نورشي

خوله نه وي علامه دخجالت

په خدمت خولي کېدل وي شرافت

يوله بله محبت مهرباني وي

د „الفت“ هيله اوفکر جهاني وي

زه له تاځني ځاريږم ته له مانه

که جداهم وي زماآيين له تانه

مينه اودوستي

مينه ګلزارته بلبلان راولي

بلوډيووته پتنګان راولي

شاه دګدازړه ته نژدې کاندي

دخوارجونګړي ته سلطان راولي

که يوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي

ځمکې ته ستورى داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلداری دپاره

په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګېږی مې نیسي

مینه په مابانـدې پېرېان راولي

ګوره په سپین مخ باندې توري زلفې

توره شپه خنکه مهرویان راولي

په ښکلومینه دهرچاراځي

خواران زما مینه په ځان راولي

دغریبانواو بې وزلو دوستي

سړی په خیراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستی په هوا

دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نیسي

صلح وسلام امن وامان راولي

یودوست دبل دوست دخوښی دپاره

خواري زحمت تکلیف په ځان راولي

دتورو سپین اوسره دوستی خاطرته

سپین مخ سري شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دستر ګوکور کښې سپین اوتورچې ګوري
درته دګډ ژوند شاهدان راولي

صلح کل

له واړه کوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه
خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه
له هګی نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسیږه
له دې ټیټې هواپورته له طیران سره اشناشه
دزمان مکان په قیدکښې اوسېدنه اسارت دی
محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه
دبند دي فکرخاوند دوهمونو نظربند ده!
که ذهني آزادي غواړې له عرفان سره اشناشه
که دځان په شان انسان ته دریدلی پې سرکوزی
ځان دي نه دی پیژندلی له خپل ځان سره اشناشه
چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندې نسکوریې
بې ایمانه راته ښکاري له ایمان سره اشناشه
چې سړی هرخومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي
والاشان سره آشناشوې دخداي شان سره اشناشه
دجهان تاریخ ته ځیرشه دبدلون اړخونه ګوره
کُلّ یومٍ هُوَفي شانٍ دی له هرشان سره اشناشه
اور،اوبوسره دې کار دی په خوروترخوژوندی یې
صلح کل شه! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخې کښې خوشحالي مبتذل کاردی
په تنګسه کښې چې وي خوښ داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوږ دکونډې خریدار دی

دیارغیږ کښې که وي هرخوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلدار دی

کوټنۍ کښې زاهد خوښ په ریاضت دی
عیش عشرت ځخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهددحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوکل په تنګ قفس کښې زړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخواردی

ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې ارې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه توریږي که ژوندون توري تیارې کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بیزارنه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیداښې ښې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه نارې کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مايوسي لويه ګناه ده مرګ دی مړينه ده فناده
په اميد ژوندون ته ګورم که چېرې راته تېرې کا
ژوندچي هرڅنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چې ژوندی وي
مګرژونددغلامۍ دې خدای برباد خاورې ايرې کا
که نورهيڅ نشئ کولئ وچ اوشنډشئ غلامانو
غلامان چې پيدانشي باداران به بيچارې کا

دمونشن دسفريوه خاطره

دلته بل رسم و رواج بله دنيا ده
مينه پټه چانه نه ده برالاده
ښکلول غيږکښې نيول دنورومخکښې
که په خوښه اورضاوي څه پرواده
په غلانه دي په ښکاره دي ياراني
نه هجران شته نه دهجرتراني
بې ريباره وصالونه شامدام دي
نشته کودې نه تعويذنه شکراني
که په ګل پورې سينه مړي بلبله
که دشونډوښکلول وي يوله بله
نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه
که هرچا له ځان سره څوک ګډوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانی

دهقاني خومره ښه کاردی   هردهقان سړی مالداردی

لري مېړي اوپسونه   شنه پټی اوشنه باغونه

همېشه په شنوباغچوکښې   پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو   وینې ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته   اوله خپل عالي همته

له سپېروخاوروخپل ځانته   خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورشیان پیداکړي   داتیاره جهان رڼا کړي

وچ ډګراوبیابان   کړي شاعرته ګلستان

په خوږومېوومرغان   په ګلانو بلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه   ټول دده شي ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي   که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده   که دښه ځای ننداره ده

ددهقان دلاس اثردی   دهقاني ښه لوی هنردی

ددهقان دبازو زوردی   چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان   آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس   داد چاپه سرالماس

دبډای کورکښې سره زر   داښایسته ښکلی زیور

ددهقان دکارحاصل دی   پرې پوهېږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تناکی ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت

دوطن په محبت باندې قسم خورم
چې دځان له غمه زیات دوطن غم خورم

دوطن دشرف سپریم نه ویرېږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم

داخورې، غورې ګولې دې وي دنورو
دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم

کفن نه غواړم دژوندجاموکښې دروم
دجنت باغ کښې مېوې رقم رقم خورم

یم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو
په غیرت ګټلې شی به ولې کم خورم

دوطن داعتلاتېرې یم ځکه
لکه ګل هره شپه خاځکی دشبنم خورم

زه هغه یم چې تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه یم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی
څه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته

نوبه هله کړې رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سوری نکړه

دشیرین وطن په عشق کښې بې نامتورته

په خولوپې دتندې که آبیاری کړې

دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې

نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپېتۍ

وبه نه شیندې خوږه مېوه هرلورته

که دبادپشان دې ځان کړسرګردانه

نوبه وچې کړې خولې له مخ دوروړته

دېنبې غوندې ځان ورکړه حلاجې ته

چې کړې پټ دخپل وطن لوڅ اوسرتورته

که دځمکې هومره لوی یې حرکت کړه
تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته

دوطن آب وآبرودي که شوه تويه
په سيالانوکښې به سرجګ نکړي نورته

دا اوبه چې ته يې ځکې دوطن پۍ دي
نووطن بوله په شان دخپلې مورته

چاچي اينسى په دي تې درسره خوله ده
هغه خوراو وروركۍ دستركوتورته

هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره
لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته

په ,,الفت" به بېګانه اوپردي خپل کړي
وبه نکړي دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زيبايې
جنت دځمکې زره ددنيا يې

ښاغلی تاج ته دايشيايې
وردستايلوته په رشتيايې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهر شته ستا بدخشان کښي

تمدن خورشوستا په جهان کښي

ننګیالی تادی هروخت روزلی

ښه ښه ځوانان دی تازیږولی

کارنامي ستادي تاریخ ساتلی

ستافرزندان دي څومره غښتلی

زمریان پراته دي ستاپه لمن کښي

تل پسرلی وي ستاپه چمن کښي

دوطن وروڼوبیاشئ راپورته

دښمن پري نږدئ خپل کلی کورته

دتوري غږ موتللی هرلورته

څوک تینګېدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي دېرقوتونه

مونږ لاندي کړي دېرهیوادونه

ښاغلی نسل دآرین یو

یومومذهب دی دیووطن یو

فخرموي ودی لکه یوتن یو

مین په هرګل دخپل چمن یو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه ټول قربانیږو
ځای دغیرت دی کله دریږو

دوطن خاوره

چې کېمابوټی پسې ګرځي څوک په سمه اوغر
دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر

له سپېروخاوروپیداکیږي څه چې غواړي بشر
که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزیاربانـدې له توروخاوروزرجوړیږي
دکاریګردلاس تڼاکونه ګوهرجوړیږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا
حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بېدیا

یاپرېږدې خاورولاندې پټ خپل معدنونه وړیا
څه چې لری وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول ورپسې
اوبه منګی کښې وې ته تږي ګرځېدلې هسې

وړی زمونږدې اوشېری اخلوله بل ځنې تل
پوټکی زمونږ دی جوړوي ترېنه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بوي بې دپرديوبلبل

هرڅه لرو خو ده خالي زمونږلمن اومنګول

راشئ چې وغږووسترګې شاوخواوګورو

ښکته اوپورته سمه غرخپله صحراوګورو

خلق غرونه کينې پکښې راز راز خزانې لټوي

زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پيداکړي هغه اخلي خپلې شپې تېروي

ځمکه که کينې نورڅه نکړي جنازې ښخوي

نورولــه وسپنې فولاد اوماشينونه جوړکړه

مونږ تري ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپین غر

چاويل چې کوه قاف نه هغه خوا يوه کلا ده

ښاپيريان پکښې اوسيږي پکښې بل شانته هوا ده

پيره دارېږي يوسپين ديودى ورنه وپره د هر چا ده

څوک پردى نشي ورتللى لاربې سخته ده بېشانه

داقصه مې اوربدلی په يووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهیږم هغه سپین دیو — داسپین غردی ننګرهارکښې

دخیبرله دروازې نه — دې خواپروت دی سخته لارکښې

بې پښتونه بل څوک نشي — ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمریوډک دی لري هسې لوی ځنګلونه

په هواکښې یې تل ګرځي سپین بازان کوي څارونه

ښایسته له هروطنه — اوله هرملکه زیبادی

تورنښتریې تورې زلفې — تک سپین مخ یې دلیلادی

سپین سپېځلی ښکاره کېږي — ته به وایې سپین سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه

هرسحریې له کنډوه نمراخېژي له آسمانه

پاس دغره په سرځلېږي — تجلی دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري — آیینه دپرښتوده

تکه سپینه رڼا بریښي — درحمت دنورورشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي

له اسمان نه وریدلی په دې ځای سپېڅلی نوروي

دجنت دباغ ورمې دي — چې هروخت دلته لګېږي

درنوستوروډیوې دي — پکښې هره شپه بلېږي

له صیاده ویره نشته — زرکې خاندي هوسېږي

دپښتون لویه ځانګوده کاڼوګټونه تیاره

خدای دې نه کاچې پردی به کله مومې ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرې خواته یې بهیږي جروبی اوابشارونه

دشرابو اوعسلو پکښې شته دي ډک رودونه

ښه لمن لري سرسبزه پکښې مېشت دي ولسونه

ښایسته ښې منظرې دي پښتانه یې نندارې کړي

دسپین غره تورې لښکرې دښتروبې پېرې کړي

دامتل دی پښتونکښې په لوی غره دخدای نظروي

دسپین غره دپاسه ځکه تجلی شام وسحروي

نمر لا څرک نه وي وهلی درڼا هلته اثروي

کوه طورغوندې ځلیږي خوافسوس چې موسی نشته

چې الهام ورڅخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو

شین سحراوشوروشرو دمرغانو

په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وې

هرطرف ته دبلبلوترانې وې

یومرغه ویل داخومره ښه دنیاده

ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې شنوپانهوکښې ژوندپرغنیمت دی
ددې باغ خوږې مېوې څه لوی نعمت دی

مګرویره ده په کارله صیادانو
له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړی په مونږ دوی دغه فضاده
ددوی وصف ګوره یسفک الدما ده

یوبندې کړي په قفس کښې چې ویېږه
بل په سره اوربانډې نیسي چې کړیږه
کاشکی نه وای پیداشوي انسانان
دادسختوسختوزړونوخاوندان
له بل لوري ورته غږشو داخه وایې
ته چې دغه شینکی بڼ دارنګه ستایې
داخوخپله هسې نه دی پیداشوی
انسان ډېرزیاراوزحمت پکښې ویستلی
که انسان نه وی دا باغ وچه میره ده

ښایسته کړی خو انسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کېږي
داګلش په سپیره ډاګ باندې بدلیږي

په جهان کښې که بې رحمه صیادان شته
ورسره ډېرزیارویستونکی دهقانان شته
که یووینې تویوي اوخونریزي کړي
بل په کارکښې شي خولې عرقریزي کړي
دیوه لاس کښې که توره اوتوپک دی
دبل لاس ګوره تناکوڅخه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروګلومينو نندارچيانو
هېروئ مه کاراوزياردباغبانانو
دهقانان لري په تاسوډېرحقونه
دهمدوی دلاس پيدادی داګلونه

آزادي

په شړی کښې نه يم زه آزاد فقير
نه وربښموکښې چينجی غوندې اسير
په خمتاکښې حرازاد نه دی سل ځله
له غلامه چې لباس يې وي حرير
دوژغنوپه کېردی کښې که آزاد يم
يووېښته به يې ورنکړم په کشمير
په ويجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي
په قفس کښې دسرو زرووي زهير
چې مرغان په هواوينم چرګ په ځمکه
راته ياد داسارت شي بدتاثير
هميشه اسيرمرغه دي خوړل شوي
اوبښکې يې بالښت دخان اومير
له ليندی داسارته چې څوک خلاص شي
بې وزروپه هواځي لکه تير

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته   دګلوخواکښې بلبلان نشته

نداري شته دي سترګوردپاره   دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تګ راتګ ډېردي   مينه پالونکی آشنايان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګي ګورم   تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډوميدان جوړشوی   ميدان دفکردجولان نشته

په اديرو به ګلان راشنه شي   په مړوتاثيرنوردباران نشته

په خوله ډېرښه دی زړه يې ښه نه دی   ښه فکر نشته ښه ګمان نشته

مين په ګټه زړه شي دګټې   سنګدلان ډېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان ډېردي   دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مريونه

آزاد هوس نه يوانسان نشته

دژوند هيوه

شپه دوصل وه مجلس وديارانو

دمينو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ډېوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی
لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتابه و چې ځان ستي په اورکړي
سمدلاسه ځان په اوربانديې نسکورکړي

دتن پېټی له خپل ځانه کاندي لري
کړي پيداځانته دروح نوري وزري

کوم زړه سواندی ورته ويلی ګوره سوزې
ژوندون شه دی په دنياکښې يوڅوروځې

دومره پاتې شه چې ووينی سباته
په رڼاورځ يوځل وګوری دنيا ته

پتنګ ووې زه مين په دې رڼا يم
له قديمه په ډېوه باندې شيدايم

زما ژوند لکه ډېوه دځان سيز ل دی
ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېدل دی

ډېوه هغه وخت ژوندی وي چې بلېږي
مري هغه وخت چې له اورخخه ببلېږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرينه
له سېزلو نه نجات دی زمونږ مرينه

سوزوساز د زندګی نه تماشاده
بې رڼا اوسېدل مړينه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراونه ناره وېرېږم
دخیل په شانی سرولمبوته لوېږم

پسرلی راغلی

باغوانه زیری مې دربانديې پسرلی راغلی
وخت دګلانواوموسم ډېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوړېدلی دګلاب غوټۍ ده
که دښادی په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی
که له جنته دخلعت ښایسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازېری کوي
چې ګل ته ګورئ بیازماښایسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښایسته جونی ګلانوپسې
دفرش دپاره غرورغوته شنیلی راغلی

بیا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي
په ګرمجوشی کښې بهارخومره بریالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبهار فيض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیاپي راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره
په یوه میاشت کښې ګوره حمل(۱) په غوایی شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړي له دهقانه سره
واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه
مینه پیداشوه دهرچاله دې جهانه سره
په غرورغوکښې دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهارله دې احسانه سره
دغوټۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره
زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره
چې شنه پټې سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دې کور ودان وي له باغوانه سره

---

۱ : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لړ لفظي تغیرورغومی اوډګېږی بچی ته وایې اوثور دغوایې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
ځکه چېرته غلی شویده بلبله

داشني پاڼې ورځ په ورځ ګوره زېړېږي
سرسبزي اوتازه ګي بې وبایلله

پاڼې رېږدي لکه زړونه دخوارانو
دخزان سړه سیلۍ ولګېدله

زېړې پاڼې چې رېږي خو رالوېږي
ځکه اخلي رخصتونه یوله بله

هغه پاڼه سیلۍ ویوړه کومې خواته
چې زما اوستا په سرسوری کېدله

او س کابل دخوارغریب تاټوبی نه دی
ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانو کډې لیږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه یې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې
ته یې ساتې دیخنۍ له چپاوله

ستااوبه لکه غومبسې چیچل نه کا
ستا هواده بې آزاره معتدله

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده

دګل پاڼه دي خزان نه وژغورله

دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي

ګل دي اخلي خراجونه له وربله

بډايان دي هم هواته هوسېږي

درروان دي ګرېديوکښې په ځغله

تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهاره

برکت اوخيږدي زيات شه يوپه سله

زېړنارنج دي په شنوپاڼوکښې داوايي

په خزان کښې مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري څومره رنګونه

راشئ! وګورئ دزېړرنګ عالمونه

داچې باغ کښې طلايي رنګونه وينئ

که پوهېږئ خپل قيمت ښيي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغلی منظره دباغ شوه بله

ونوبوټوطلايي کړه جامه خپله

په طلاؤکښې ډوب شويدي باغونه

په دولت مينه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زېړي پاڼي راتوييږي

سوړتنور دغريبانوپړي تودېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــــه ګرمـــــی کښـــــې کـــــه يـــــخ ســـــيوری دراحـــــت و
پـــــه سړوکښـــــــې ســـــره لمـــــه ده چـــــې بلېـــــــږي

☆ ☆ ☆

کلـــــــه ګـــــــل کلـــــــه مېـــــــوه وي پـــــه باغوکښـــــــې
کلـــــه ســـــــيوری کلـــــــه اوروي پـــــــه دېروکښـــــــې
کلـــــــه پـــــــانې دي پـــــــه کارکلـــــــــه لرګـــــــی
هرڅـــــــــه شـــــــــته دي دباغونوپـــــــــه کوروکښـــــــــې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خـــاورې شـــومه نـــومې ځـــای پـــاس پـــه وربـــل شـــه
لـــه دې رشـــکه پـــه ګلشـــن کښـــې مـــړاوې ګـــل شـــه
دلالـــــه زړګـــــــی شـــــــه تورلـــــــه دېـــــــره غمـــــه
لـــــــه ناکامـــــــه دصـــــــــحرالورته مايـــــــل شـــــــه
نـــــرګس زېړشـــــه لـــــه ارمانـــــه شـــــينکی بـــــاغ کښـــــې
چـــــې داځـــــای وحـــــق زمـــــا ولـــــې دبـــــل شـــــه
آســـــمان هـــــم لـــــه قهـــــره شـــــين شـــــه چـــــې داولـــــې
پـــــه معنـــــې کښـــــې جـــــګ لـــــه مانـــــه يوپـــــه سـل شـــــه
دعاشــــــــق بــــــــری پـــــــه عجزاوپـــــــه نيـــــــاز دی
چـــــاچې کړلـــــه ســـــــرلوبی راتـــــه خجـــــل شـــــه
زاهـــــــدقرب غوښـــــــــته پـــــــه زوردعمـــــــل بانـــــــدې
همدغـــــــه عمـــــــل دده مخکښـــــــــې حايـــــــل شـــــــه
داخـــــاکې تـــــن چـــــې چاخـــــاورې کړپـــــه عشـــــق کښـــــې
د,,الفـــــت" پـــــه ژبـــــه داســـــې وســـــتا يـــــل شـــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپرېووت چې پې ستا ښه بشرولید
دنرګس سترګې خوستا په لورکړې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازدیګرولید
نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسیم هم نن سحرولید
دعشق دام دی هرطرف ته غورېدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید
په طلسم رانه حسن زړګی ویوړ
نازمکیزکښې مې دسحراثرولید
راخرګندعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوکرولید
دواړه وروځې یې لیندی بانه یې غشي
مسلح مې نن دحسن افسرولید
لاربنودونکی که دعشق درته په کاروي
ما „الفت“ ددغې لارې رهبرولید

ملت اوملکت

یوه باغ کښې وې ولاړې ډېرې ونې
هره پاڼه یې لایقه دستاینې
خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له یوې خاورې پېداديوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له یوې ویالې اوبه ورته راتللې

په یوه هواکښې ټولې لوېدلې

ددې ټولوی وخزان اویوبهار و

ښه اوبدېږ وشریک یوبې واکدارو

ځینې جګې ځینې ټیټې کوزوپاس وې

لکه ګوتې دیوه وجوددلاس وې

چامیوه لرله چا ښایسته ګلونه

دچاسیوري و ډېرښه دچاقدونه

چنارلوی وشفتالو لکه ماشوم و

دمڼې اوناک توپیرله ورا معلوم و

له یوه سره لوېږ وه نورڅه نه و

بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و

دمرغانونغمې وې پکښې څورازه

هرمرغه موېږانده له خپل اوازه

رنګارنګ ګلونه و یوه چمن کښې

لکه وې چې ولسونه په وطن کښې

هریوبوټی پخپل ځای کښې سربلندو

دباغبان سترګوکښې هریوارجمندو

په حقونوکښې یې نه وڅه توپیر

مالیاروېږه هرې ونې ډېرزهیر

یوله بله یې په هرحال کښې شرکت و

په تمامه معنی یوصحیح ملت و

لکه باغ یوملکت وګڼه وروره

پکښې هرقسم ګلونه بوټي ګوره

ونې ډېرې خوباغ یودی که پوهیږي

که کوې بل رنګه فکرډېرغولیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه ورونه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل غږونه بېل خويونه
مګر دواړه او سېدونکی ديو کوروي
ديوې سترګې په کورکښې سپين او توروي

لوی افتخار

زمانه ږدي په هغه سردافتخارتاجونه
چې يې په سروي رسولی ډېرمشکل کارونه
په ډېري لويې قربانۍ پيداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټي درانه نومونه
کارونه ډېردي خوهرکارګوره شهکارنه دی
له خپله سره تېرېدل څه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره
داستبداد او استعماردبربادی دپاره
دحق ګټلو اودخپلې آزادی دپاره
دننګ ناموس دحفاظت اوسرلوړی دپاره
هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګيالي يې کوي
په آزادی مين ځوانان او توريالي يې کوي

مري عالمونه هره مړينه افتخارنه دی
دهرچامرګ دشجاعت اوعشق يادګارنه دی
دپتنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی
په هيڅ مذهب کښې برابر حلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصورمرګ به ستایل کېږي په دنیاکښې مدام
په هرنظرکښې به حقیروي مرګ او ژوندد غلام

په ځان وژلوکښې ژوندون دنام وننګ وینمه
لوی افتخاردآزادی دپاره جنګ وینمه

ډیره شانداره کارنامه په هغه درنګ وینمه
چې دمظلوم لاس دظالم په وینو رنګ وینمه

هلته چې ظلم، تجاوز، فرعونیت وي ولاړ
په مقابل کښې یې همت، ننګ وغیرت وي ولاړ

حقیقت تریخ دی مګرزه انکارکولی نشم
جهان مې وینې چې زه ځان قربانولی نشم

دپښتنو درانه نومونه به ساتلی نشم
دپنجابي مخکښې په برېتولاس وهلی نشم

ډېرپورته ګورم چې دپلارنیکه یادګارته ګورم
ډېرښکته ګورم چې خپل تیټ ژوندداو روزګارته ګورم

اوس له پښتو نه دچاوېره دچاډارنشته
هغه غیرت هغه هیبت هغه وقارنشته
په زروتنوکښې یوتن هم فداکارنشته
ځکه په حق دپښتنو باندې اقرارنشته
هغه به څه وي چې خپل حق په چاامنلی نشي
یادخپل حق دپاره ځان قربانولی نه نشي

په باجورباندې راغلی څه بلاوینمه

له باجورنه جوړه شوی کربلاوینمه

په پاک نامه ډېره ناپاکه ناروا وینمه

دبل په زورمسته مغروره مارشالاوینمه

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړیو پهمړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزایردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خیال لري

خوپښتانه په قربانۍ کښې لېږ نیمګړی وینم
دغه دتېروخت توریالی څه قدرسترۍ وینم

ویده ګوجر

دسیندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګڼوځنګلوکښې په شنو دروکښې
یو دوه ګوجرومېښې پوولې
هریوه خپلې مېښې روزلې
نه یې بل کاروانه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښه وڅارو
دشپې به هم لاوېښ اوبېدارو
پس له څوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زیات له پرون شه
څوک چې ساتونکی اونګهبان وي
یوساعت خوب یې زیان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عیب وي له یوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو ځکه شپې روڼولې
شپې یې په ویښه سباکولې
وروسته دخوشپوله بیداری نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبی نه
خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غلیم چې هجوم وکاندی
یوتن خوب وېووړنصیب یې خوارو
هغه بل ویښ و بخت یې بیدارو
د دواړومېښې وزیرېدلې
سپوږمۍ اوستورووړته کتلې
چې ویښ ګوجرکړې مېښ کتې تولې
له خپلومېښولاندې راتولې
څه یې چې تول کړه هغه یې خپل شوه
نرکتې واړه دهغه بل شوه
هغه چې ویښ شوساله خوبه
وې لیدله دارنګه لوبه
تپوس یې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی
داسې قسمت ته خوحیراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده
ملګری ووی چې خوب کوینه
مېښې یې نر نرکتې راوړینه
څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
ورپسې جوړشي بیامتلونه

ناخاپي ګاټي

یوه ویلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی

شفقت مې مدام کړی په حیوان دی

ښه مې کړی خوک مې نه دی آزارکړی

رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي

بدمې چاته کله نه دی رسېدلی

په درنه سترګه مې هرچاته کتلی

په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم

دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم

یوناڅاپه راځي کانی له هوا

نلري دبې ګناهوڅه پروا

لوېږي زما په سرله لاسه دتقدیر

په آزارکښې زما نه کوي تقصیر

بې سببه رسېږي راته ضرر

تصادف دی بېشعوراوبې خبر

ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن

زه دچاله لاسه وکړمه ژړانن

بل پرې غږکړخبرنه یې له خپل ځانه

شکایت کړې له تقدیراوله آسمانه

تا به هم کله وي کانی غورځولی

یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی

درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل

دی دهرچاخپل عمل دلارې مل

کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام

سنجیده دي دتقدیرواړه احکام

بې شعوره چې ونه کړې فلک

مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسیږي درته هرڅه لړاوډېر
دهغه سبب وي پټ درنه یاهېر
ته یې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه یې دتقدیرله پټ حکمته
بدمدام درته له خپل لاسه رسیږي
اورله خپلې لمن شامدام لګیږي

ښه رسیږي درته تل له لویه خدایه
چې راضي نشې هېڅکله له همایه
ته پخپل عمل لانورهم نګران شه
دتقدیرپه کارو باندې نېک ګمان شه
چې سړی لږڅه په فکردتحقیق شه
خپلوټولوحرکاتوکښې عمیق شه
ورپه یادشوه یوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولي ویوکانې له خپل بامه
یوناڅاپه ولویدلې په چاباندې
چې ولاړوبې خبره تیټ دلاندې
همداکانې وهغه سړی ساتلی
له خپل ځان سره یې ډېروګرزولی
چې پرې واخلي انتقام له هغه چا
چې پې دی وپرې ویشتلی بې ګناه
لاس یې برنشومودوه شوه ډېره تېره
قهریې سوړشوویلې ځه تېره په تېره
زه هغه ومه ویتشلی خوپه سهوه
ښه به داوي چې اوس وکړم ورته عفوه
نویې کانې له خپل کوره کړګذار
خبرنه وچې راځي څوک په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پري لګېري هغه څوک چې په خطا
خلق ولي اوځان بولي بې ګناه
دقدرت كاروونه واړه دغه شان
په تدبيراوانتظام لري جريان
بې احتياطه كه څوک وكړي حركت
كه دى نه وي بل هم نه دى ملامت

له تقديرسره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک
ته جزاله خپل عمل سره تله
كه دې ولي دتفاوت وكړه ګله
ښه اوبدانسان تړول دى په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب
مكافات وي له عمله ځني زيات
يوپه لس له لري اجرحسنات
خوجزا دبدونه وي تيټ وپاس
په احتياط خوځوه دلته پښه اولاس

څه چې وكري هغه به ريبي تل
هرڅوک اوري په جواب كښې خپل ويل
داحسان جزابه ووينى احسان
دبدى جزابه هم دركړي آسمان
نوردې خوښه چې اغزي كرې كه ګل
بې كرنې مه كړه طمع دحاصل
تفاوت لري حاصل كښې هره ځمكه
ته دې خپل زړګى دكردپاره ښه كه
پكښې وكره ښه تخم د„الفت"
نو به ووينې له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره یې هم کړه مینه زیاته

تکی اوریا

تادکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې ګرځوي ښکلی امسا
د کاغذ په ګل بلبلې نه تولیږي
راشه پرېږده نورکارونه دریا
اورلړونی غوندې سوی اوتک توریږي
امیدمه له ره دخپلې زرغونتیا
ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشي
توره شپه ده ورته مه وایه سبا
چې له نوکه ترکوټیه تول غرض دی
دانسان په نوم یادیږي څه بلا
خپله ګټه اوضررخیروشربولي
دانسان دقضاوت دغه معنا
انسان څوک دی زه یې دومره پیژنمه
چې حیوان نه بېلوي ځان په وینا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ويلو
نوم پري کښيږدي درواوناروا

عقل ښه دی منطق ښه دی حکمت ښه دی
غول ديوه بل په هغه دا

کله خوښ کله غمجن کله حيران شم
دادنيا ده ګډه وډه تماشا

په حراموناروا سری ته ورشي
ښه له ولی اوبې حيا ده دادنيا

عاقبت

عاقبت به يې سيلاب داوښکويوسي
چې خواران اوغريبان چاژړولي
نن سبا به داقبال له تيلی کوزشي
چاچې ستري اوستومانه ځغلولي
زمانه به يې دنوروخندنی کا
چې يې هروخت په خوارانو دي خندلي
ښه چمن کښې به په ګلوخزان راشي
بلبلان يې چې په باغ کښې ژړولي
له دې خړآسمانه هروخت ږلی اوري
وري سيلاب دزماني واړه ښاغلي
دښايست بهارخو ورځې وي دنياکښې
بيا له نازه راکوزيږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دډې دهرهرخه تلوني دي پوهېږم
ځکه ماترېنه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپړلي دي ګلونه
دخزان سيلۍ فى الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په څوکرته
تېت وپاس خړاوروښانه ماليدلي
ځکه مازړه بل عالم پورې تړلی
دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال

تپه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه   څومره ډېرکارلرمه
ږمه پښيا بل اوپه لارکښې خنډوخارلرمه   بېړه تلوارلرمه

ملکري تللي زه ويده پاتې بېدياکښې ږمه   غره اوصحراکښې ږمه
واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه   يوګوډی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تېرېږي   په لارکښې نه درېږي
زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه   خداېږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله توده اورڼا   هم راډيوپرې ګويا
زه لاتراوسه دتيلی په دکان کارلرمه   ورته جارجارلرمه

هريوميدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکمال   اودخپل جاه و جلال
زه هيڅ شی نلرم په ټېرواقتخارلرمه   دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی   زياراوزحمت ويستلی
کسب وکارنکړم چې غنی دولتمن پلارلرمه   پرې اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امید رڼا

نوی دوردی راغلی
دازوړحال نه پاتې کېږي
توره شپه په ختمېدوده
نوی ژوندراځي هرګوره

یوه نوی رڼا وینم
چې دوخت تقاضاوینم
رڼا ډېرې دسبا وینم
نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې
معلم دزماني تل
دادنیا یوپوهنتون دی
تا څه زده کړه له دې عصره

نوی نوی پیغامونه
راکوي نوی درسونه
شاګردان ډېرې ولسونه
ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډېرنږدې دی چې به څه درنه جوړیږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوال دې معلومیږي

سوال دمرګ او دژوندپېښ دی
ته لاپروت یې په تیاره کښې
داسې ژوند دی ستا په برخه
لږ څه وغوروه سترګې

مګرستاپوهول ګران دی
نورسپوږمۍ ته ځي روان دي
چې نورتول تري ګرېزان دي
چې ته څه یې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لا خره وینم خاروی ځي له تانه واړندې
ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانديې

لمره!

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکیږي

په رڼا دې زموږ مخه رڼا کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسموردی
بې له تادځمکې مخ چې ګورم توردی
نتیجه ستا درنا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی
تاکتلی په تاوده نظردنیاته
داجهان دې ښایسته کړی دی هرچاته
زمونږ زړوکښې اینبی تادژوندګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده
ددې ځمکې هریوبوټی لویوې ته
دباغوخامې مېوې راپخوې ته
لویول اوپخول ستا مشغولاده
ستاااثر لاندې خدای کړی دادنیاده
سپینې واورې دې اوبه کړې غرو رغوکښې
بیادې کړه روان رودونه په شېلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلوښه حاصل له خپله کاره
دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمرېې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختریې
ځکه دلته ستا تاثیرله بل هېواده
یوپه لسه وینم زیات دژوندبنیاده!
پیداشوي په دې ځای کښې آرین دي
دپوهانوښه ځانګوهمداوطن دی
آبادي دبلخ هرچاته ده ښرګنده
له زړو آثارودکه ده داکنده
نورومونږ ځنې اخیستې تل الهام دی
مونږ دېرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیدلی دی بامیان اوهېده دواړه
درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه
خیرخانه ده که غزني که سرخ کوتل دی
منډی ګک اولښکرګاه روښان مشعل دی
وه زمونږ ډېوه په هروخت کښېپ روښانه
درویزه کړی هرچازمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ
اوبه يې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
دوطن خاورې دي زر، تړې پیداکیږي ثمر
دی نمک خوردې وطن پلاردی که مور زمونږ
وطن دی کورزمونږ
که يې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو
ددې کاله ده خرابي یولوی پېغورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
په کاراوزیارد هرچا جوړيږي ښکلی دنیا
دوطن سترګې منتظرې دي په لورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت

کوي خدمت دخپل وطن ګاونډيان نورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن

آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ

وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هرازپورونه لري

بايدچې داحق کړي اداوروروي که خورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ ،وطن مطلوب دی زمونږ

که پې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لوبيږو په دې مينا مستيږو

خدای دې مدام لري دا باغ وبڼ سمسورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي

تل دې ساتلی پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخت دې دلته شان وشوکت وي

ننګ وغیرت دې زمونږ دولت وي

دوطن عشق دې وي زمونږ زړوکښې
ځای دې دده وي دقام لیموکښې

تل دې افغان وي تل دې افغان وي بیرغ زمونږ دې لوړ په جهان وي

افغانستانه تل دې ودان یې

له غلیمانو دې په امان یې

ته دې سرلوړی تل په جهان یې

زمونږه ځان یې په مونږه ګران یې

هرڅه به ځارکړو ستا له هوانه

ستاله عزته له اعتلانه

تل دې افغان وي تل دې افغان وي بیرغ زمونږ دې لوړ په جهان وي

په حق مین یو د حق په خوایو

دښمن دظلم دناروا یو

آزادي ساتو آزادي ستایو

سر په وطن ږدو په ننګ فدایو

نه ظالمان یونه مظلومان یو

ښاغلی نسل مونږ دافغان یو

تل دې افغان وي تل دې افغان وي بیرغ زمونږ دې لوړ په جهان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیوالی ترانه

دیوه وطن اولادیو   تېرله سره په هېواد یو
دافغان په نامه یادیو   بختوری وچې آزاد یو

دا وطن دی په موږ ګران
داوطن دی دافغان

په یوه نامه یادېږو   په یوه بیرغ ټولېږو
یوله بله نه بېلېږو   په یوه وطن ځارېږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپیمان

آزادي زموږ لېلاده   آزادي په موږ شیدا ده
راسره لویه سودا ده   په لوی خدای زموږ ویساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تېره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان یو   دعلم پتنګان یو   دجهل دښمنان یو

لښکردمعارف یولوږزموږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې   دعقل په کوځوکښې   په غیږه دپښتوکښې

لوی شوي یومونږ واړه خپل وطن رابانـدې ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی
روان مخ په رڼا یو   مین په اعتلا یو   دهرمرض دوایو

په لوردترقۍ ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو د غیرت په ځای کښې سرورکوو   هم مال ل وزرورکوو

دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو   ورته خبرورکوو

مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه وايي   ملی آیین نه وايي

مونږ خپلوتوروته دسرووینوجوهرورکوو   اب دخطرورکوو

وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ   دافریضه ده زمونږ
دخپلواکۍ درس خپل اولادته مکرر ورکوو   دغه هنرورکوو

سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره   دآزادۍ دپاره

دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو   زړه زړور ورکوو

تجاوز نه کووپه نوروباداري نه کوو   ستمګاري نه کوو

دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو   په وطن سرورکوو

دآزادۍ دښمن چې هرڅوک وي ناښاددې وي   خوارو برباد دې وي

مونږ دپنجرې اسیرمرغه ته بال وپرورکوو   آزاد وزر ورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچیان

جالونه شته داmونه شته بانښې لري تازیان لري
پښتونه ستا نیوو لره مارشال دپاکستان لري

سیسۍ ولي هوسۍ ولي ورېږ ورېږ مرغۍ ولي
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سیندچې مایان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوټې لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسیران لري

غرڅه ترې تښتېدی نشي مرغه ترې الوتی نشي
هېڅ وارېږ خطانه درومي پخې سترګې ښکاریان لري

که زانې په هواکښې وي که زرکې په خداکښې وي
هېڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جال لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوی له لاسه وینوکښې شتکی ډېرمرغان لري

نیول کوي وژل کوي په اورکباب کوي
ورېتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټې کښې وینمه صیاد دام غوړولی دی
په غرونوکښې لیوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې
عیب بې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښایسته لباس په غاړه دبي علمو
که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انګېږدی
که بې علمه چاپکړی سپینه ترلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ یې ژېړدی
بې کمال که لري مال هرڅومره ډېر
له احتیاجه نه خلاصیږي بل ته اړدی
که اغوستی یې پوټکی دسموروي
خلق یې پېژني له ستر کوچې ګیدړدی
چې عالي فکرلري اولوړهمت خوک
باور وکړه چې له هرچاځنې لوړ دی
که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا
د تعظیم او احترام دقدر وړدی
بحر ډک له مرغلرو چوپ روان وي
دبې آبه خلقو خوی لکه دچړدی

دپلار توره

په چت کښې وینم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونیکونو یاد ګار
توریالی نشته چې څه کارترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار
له تیکی ډېرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار
آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار
یو وخت یې ډېرشان وشوکت درلوده
تېره خنجرونوم یې و ذوالفقار
دغسې نه وه چې دااوس یې وینم
په ډېروزرونوکښې یې ایښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غليم سترګه سوزېده ورځينې

په غزاګانو کښې پې نه و مدار

اوس دلرګی په شان په چت کښې اېښی

نه وينې خوب کښې هغه ليل ونهار

هيڅ په کارنه ده وخت پې لاړه تېرشه

خوته پې بوله تاريخي افتخار

چې زماني نه څوک شي روسته پاتې

شي تاريخي افتخار دغسې خوار

نه ځي

دروندوالی غرونه، پښتونواله پښتونه نه ځي

توروالی شپو نه رڼايې دلمر شغلونه نه ځي

دآزادۍ په لارکښې سراوما ل که لاړشي زمونږ

مونږ پتنګان يوپتنګا ن بلوډېوو نه نه ځي

څو قرنه کېږي توره لاس کښې د افغان وينمه

د تورې بريښااوس له اشعارو د پښتو نه نه ځي

دپلار نيکه څنګ کښې مو تورې معلقې وې تل

دپلار نيکه تعلقات نسل نمسونه نه ځي

دبابا ګانو اونيکونو دلاس نښه ده دا

دتورې قدر زمونږ سترګواوليمونه نه ځي

د پخوانيو خوی عادت مونږ پرېښودلی نشو

د ښکار عادت د باز باښو د اولادو نه نه ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلـــې لمبــې زمـــونږ پـــه زړوکښـــې کـــه مـــړې شـــویدي اوس

بیابـــه تـــازه شـــي مـــړه اورونـــه لـــه ســـکرونه نـــه ځـــي
بیابـــه اور بـــل کـــړو دظـــالم اوددښـــمن پـــه خونـــه

دانتقـــام جذبـــه زمـــونږه لـــه ســـینونه نـــه ځـــي

کـــــه پـــــه برهـــــان اودلایلوفیصـــــله ونشـــــوه
غوځـــــه اوپریکـــــړه دچړوتورولـــــه خولونـــــه نـــــه ځـــــي

ښکاري باز

بـــــازنیولی پـــــه منګولوکښـــــــې سیســـــــۍ وه

خونـــــدوره مـــــزه داره ښـــــه مـــــړۍ وه

چـــــې بـــــې راوړه خپـــــل خاوندتـــــه ســـــلامته

بـــې خـــه طمـــع بـــې احســـانه بـــې منتـــه

چاویـــــل ورتـــــه چـــــې ای بـــــازه نادانـــــه

خـــــه لیـــــدلی تالـــــه لاســـــه دانســـــانه

چـــې پـــه لاس کښـــې ورکـــوې پخپلـــه ځـــان تـــه

ورتـــــه نیســـــې دهواپرنـــــدګان تـــــه

ولـــې بـــل مرغـــه نیـــولی لـــه غـــړۍ تـــا

ولـــې ورکړلـــه انســـان تـــه دامـــړۍ تـــا

تاپخپلـــــه ولـــــې نـــــه خـــــوړه هواکښـــــې

پـــــاتې نشـــــوې ولـــــې دې لویـــــه فضاکښـــــې

لـــه پنجـــو د بنیادمـــه چـــې شـــوې خـــلاص تـــه

ځنګـــه راغلـــې ورتـــه بیاپـــه دېـــراخلاص تـــه

قـــــدرت تـــــاله درکـــــړی لـــــوی وزرونـــــه

ستـــا پروازلانـــدې خـــدای کـــړی اوچـــت غرونـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دي په ښکارشې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شي ته کولی

څه احتیاج لري انسان ته په نړۍ کښې
څه فایده لیدلي تا په غلامۍ کښې

چې له دي هسکې فضا را ښکته کېږي
دانسان حضورته خپله راټېټېږي

پټې سترګې تارپه غاړه زندګي کړي
بل دپاره ښکارکوي خوشې خواري کړي

په کوم تاربانديې تړلی ته انسان یې
چې تابع دده دحکم اوفرمان یې

بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابېل کړی یم له ډلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی
داطلسم هیڅ وخت نشم ماتولی

په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه
ماپرې اېښی ده دپاره داسېلونه

زما فخردانسان په لاس ختل دی
خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی

زه خادم کړمه الفت دانسانانو
مقررکړم دوی قصاب دهمنوعانو

یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي
په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجودووی منقاددی
انس الفت یولوی سبب دانقیاد دی
اس دده په سورلی ګوره چې مستي کړي
اوبښ دده په مخ کښې تیټ شي اوپستي کړي
په الفت سره تابع وحشي حیوان شي
ښه ملکری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه(١)

زړه يې مه بوله تورکاڼی دصحرادی
په ليدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وینې درنه څاخي — ای زړما زخمي زړګیه!
مرورله ټول جهانه — ګله من له خپل پردیه
بیا کوم غم درته پیښ شوی — دفلک له بې مهریه
له یارانو نه جداېې — که دښکلوله ټولګیه

چې بلبل غوندې کړیږې دسروګلوپه چمن کښې
خوشحالیږې نه هېڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لرې ته — ولې شپه او ورځ څوریږې
راته ووایه څه غواړې — په څه باندې خوشحالیږې
په کوم ښکلی مخ مین یې — که دچاپه غم کړیږې
له اسمانه دې زړه شین دی — که انسان ځنې ویریږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مروریې له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

١ :: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ١٣٢١ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دډیلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونه ازولو   التفات اووفاغواړې
که دنازنعمت خاوندنه   مروت اوساخاغواړې
یاپیاله له میوډکه   له پیمخپې اشناغواړې
یاسازونه سرو دونه   یادمینې دنیا غواړې

دسکوت طلسم مات کړه راته ووایه احوال خپل
له هیچانه مه ویرېږه کړه ښکاره ارزوما ل خپل

ددردمنوپه حال ژاړې   که په کونډویتمانو
شپه او ورځ دې په غوروکښې   وي ژړاد مظلومانو
که داهومره ناقرارکړې   په فریادېې نوایانو
هرطرف ناري سورې   دغمجنورنځورانو

بې له غمه نورخه نشته دشپوورځوپه لمن کښې
خوشحالي هرګوره نشته په هیڅ کوراوهیڅ وطن کښې

ژاړه ژاړه خودې توان دی   وخت دغم او دژړادی
یودبل غوښوته وږی   که آشناکه نا آشنا دی
انسان کله خبردارنن   په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلومېږي   ورورد وروره مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښې
عاطفه اوپېرزوینه نه ده پاتې په انسان کښې
توره شپه توره بلاده   که لوګی دغم داوردی
چې بل شوی په جهان کښې   ددنیا پري سوی کوردی
یاخوتور رنګ دګناه دی   مخ دځمکې پرې تک توردی
یادغم توره کېږدی ده   یاجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښې سوزي عالمونه
رسیدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه
محاذونه دجنګ جوړشوه   په هرلوری هره خواکښې
فولادي اسمان جوړکړی   طیارو پاس په هواکښې
دګولیو بارانونه   ځکه اوري په دنیاکښې
بې له سروونو څه نشته   دشپوورځو په میناکښې
دسروونوعکس پریووت داسمان په کناروکښې
فسادونه شوه برسیره بحرو برغرو او رغوکښې

دنیانه ده سره لمبه ده   پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هره خواکښې   لګېدلي دي اورونه
دآسمان لمنې سرې دي   ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه!   په دیناکښې دوزخونه

له دې پورته شنه آسمانه سره اورونه راورېږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کېږي

دادنیا په حقیقت کښې   ژروونکی افسانه ده
که په خواشرابخانه وه   نن دوینو پیمانه ده
سورګلزاریې ډک له اوره   دبلبلواشیانه ده
په سینګاریې مه غولیږه   یاقفس یازولانه ده

پتنګانوته له باغه بلبلان وایي نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي   بلبلان باغ کښې کړېږي
له آسمانه تندر اوري   لوی قصرونه رانړېږي
له دریاب دزمانې نه   بوی دوینو پورته کېږي
دمرګی دوری سترګي   په هېڅ شانې نه مړېږي

نن له مروځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښي دي دامونه

ددنیا مزاج بدل شو   رحم نشته هېڅ په زړوکښې
یاخوزړونه بېخي نشته   ددې خلقوپه سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه   دهوا ځپووړموکښې
پخوانی تاثیراوس نشته   نه په خاوره نه اوبوکښې

دشبنم په ځای په ګلو له هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه ښایسته ښکلي مخونه

ددې عصرانسانان اوس   لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبې   میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن   دفولادونهنګان شول
دخوري مرۍ دپاره   پخلا سپي اوفقیران شول

دیوسف په وینو باندې دلېوه منګولي سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادې تېرې چرې دي

دجګړواوجنګ میدان کښې   دي د تندر آوازونه
رڼا ورځ په تووره شپه ده   لیده نشي آسمانونه
دفولادو رسالي دي   که دسره اورسېلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته   چې پرې ګرځي لوی ټانکونه

نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول بې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سیرته   عالمونه دجهان شوه
څوک له لوړې هلاکېږي   ځینې کونډې یتیمان شوه
هیوادونه نیول کېږي   ولسونه اسیران شوه
ځینې پریوتل له تخته   ځینې ځینې تاجدارا ن شوه
جوړقیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړې   دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه   ورورد بل وروره ل ته غل دی
دوه خواړه یاران چې ګورې   یوه بل ته اینبی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې   ته به وایې چې منقل دی
دامتل مې اورېدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو   دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړڅوک پخپل عهد   نه خجل په خیانت دی
څوبې لاس برنه وي دوست وي   چې لاس بر شي بل حالت دی
څوک په دروغونه شرمېږي   دا عجیب خوی و خصلت دی
دمطلب دپاره کاندې سل وعدې سل قسمونه
مالېدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې   بل قانون کله چلېږي
نقشه هره ورځ دځمکې   په قوت او زوربدلیږي
چې قوي اوزوروردي   پخپل حدکله درېږي
یووطن په زوراوجبر   بل وطن سره ګډېږي
ضعیفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حیوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زما وروره   ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنیاکښې   زندګي شوله محاله
ضعیفان خلاصېدای نشي   دفرېب مکرله جاله
بې له توري خلاصی نشته   ظالمانوله جنجاله
باشرفه ژو نږدون کاندې چې له مرګه نه وېرېږي
مال وسرېې په امان وي چې له خپل سره تېرېږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي   ټینګ په ننګ ناموس اودین شه
اوراوبوته غورځوه ځان   فولادي اوآهنین شه
ښې تېرې پنجې پیداکړه   لکه بازاوباشاهین شه
نه وایمه چې بلبل شه   یاتوتي غوندې رنګین شه
ځیرپښتون شه دامتل دی څنګه غرهسې کربوړی
کړه سرې اوتودې تېرې داتعلیم کړي ژمې اوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام وننګ دی   ننګيالی اصيل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره   دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنردی   توريالی موافلاطون دی
فيصله دتېغ په ژبه   دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهيدي هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تخته باندې لوڅېږي

توره حق اوحقيقت دی   شريعت پرې رڼا کېږي
توري شپې دولسونو   بې له دې نه سباکېږي
همدغه شرف بې بس دی   چې په توره غزاکېږي
دظالم اوخدای ناترسه   ورنه خوف اوحياکېږي

توريالیوپه حضورکښې سرتيټ کړی افلاطون دی
دتېري توري په خوله کښې ديوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره   په ديناکښې حکومت کېږي
په هغودي تل رحمت وي   چې قايم پرې عدالت کېږي
ياويستلی توره لاس کښې   حفاظت دملک ملت کېږي
دمظلوم انتقام اخلې   په ظالم قهرومنت کېږي

توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه يادشيطان وي

ظالمان په تېره توره   په ناحقه خونريزي کېږي
چې بې دين په هاتي سورشي   دکعبې بې حرمتي کېږي
دمومن په لاس کښې توره   داسلام نګهباني کېږي
حق پرست چې قوت مومي   دخوارانو دلداري کېږي

بل دتوري اهل نه دي داوسله دمسلمان ده
وسيله دحق پاللواودنشردقران ده

په قوت دتېري توري   له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم   سومنات ته رسېدلي
حق پالونکوتوريالیو   خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام بې   په دنيا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زيات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلاڅوک   که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې   که ښه نوم اوعزت غواړي
يادين اودنيا ګټه   يا له خدايه جنت غواړي
تل په توره ګټل کېږي   خوتينګ عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندي پې مکان دی
آب دتوري بل شی نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښي چې تېرشوي — توردي وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپلیون دی — که مغل اوکه غوریان دي
شاه محمود که احمدشاه دی — غزنویان اوکه سوریان دي
له مشرقه ترمغربه — چې هرځه جهانګیران دي

تول د توري په رڼا کښي خپل مقصد ته رسېدلي
ډېر تختونه ډېر تاجونه توري یو بل ته بښلي

ته ویده وي په ځانګوکښي — هیڅ خبرنه وي له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروي — نه له شرخرودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي تول — ستانظرکښي و یکسانه
ستاپه سرباندي دپاسه — مورکړه توره آوېزانه

په هغه وخت کښي پې ته لاتېره تېغ لاندي ساتلي
فکروکړه څه دپاره خپلي موراسي روزلي

که په وهېرې زما وروره! — دهمدي ورځي دپاره
پښتنه موردځوی سرته — ږدي تل توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه — درته پاتي له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خونداخلي — دتېروتوروله واره

بې دتوري له سپین مخه په بل مخ چې مین نشي
ستا به فرق له خاروی څه وي که قربان په وطن نشي

دوطن په نام وننګ تل — سرورکړی هرپښتون دی
له شاغلوپښتنو نه — مونږ ته پاتي داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره — ځان وژلوکښي ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښي — مالیدلی دامضمون دی

„مرني دي چې یادېږي په سندرواوېه ویر“
دهر نشي ورکولی دتېري توري تاثیر

لکه غرپه هسکه غاړه — له آسمان لاندي اوسېږه
که رلی اوتندراوري — له خپل ځایه مه ښورېږه
بې له خدایه بل له هېچا — اوله هیڅ شي مه ویرېږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته — ځای په ځای تینګ ودرېږه

(۱)الجنة تحت ظلال السیوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړګی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتورولـه واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه   دپښتون شاعر شعرونه
داچې اورې څـه لـه مانـه   دي دسوی زړه آهونـه
نورڅـه نشته پـه دې زړه کښې   واړه دي داستاغمونه
دازخمي زړه ستاله غمـه   راشـه وګوره پښتونه

دپښتون بيرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحا ل خان ختېک خوشحا ل کړه پخپل قبرکښې لـه ځانه

پښتونواله کـه پښتوده   کـه اسلام اودينداري ده
تقاضادزمانې ده   اوکـه پوهـه هوښياري ده
دپښتون عالي فطرت دی   کـه غيرت ايمانداري ده
ددې ټولواى پښتونه   تانـه دا اميدواري ده

چې تـه بياکړې غېره واړه استقبا ل دتېرشوکت تـه
ځوقدمـه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت تـه

څـه بـه نـه وي لويـه خدايـه   کـه تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپـه لاس کښې   درست پښتون اوافغان راشي
بياهماغـه شپې او ورځې   دپښتون پـه جهان راشي
پـه هماغـه زړومېنو   بيازمونږه کاروان راشي

دادعاپـه ځوځوواړودخپل زړه پـه کوه طورکښې
ماپـه نيموشپوکښې کړی دپاک خدای پـه لوړحضورکښې

پـه هرزړه کښې بېل بېل قسم   اميدونـه اواسرې دي
څوک دښکلوښومخونو   اميدواردننداري دي
دچاما ل اودولت خوښ دی   پـه دنيابې سترګې سرې دي
چادبل مقصددپاره   سنجولی څـه چارې دي

لـه هغوزړونوځاريږه چې پکښې لوړه آرزووي
څـه چې ښـه ورتـه ښکارېږي پخپل قام دده پيرزووي

ښـه خبرپـه دغـه رازشـه   ای زما دسترګوتوره
چې يوازې پـه دنياکښې   ژوندون نـه کېږي هرګوره
هرپيغام چې يوغوړاوري   بـل تـه هم رسېږي وروره
ديوازې ځان سوداته   وباسـه دزړه لـه کوره

تـه بې ناست هغې بېړۍ کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅـه سره ګډدي کـه مرګی اوکـه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه   په یوه ژبه ګړیږئ
په یوه نامه هرکله   اوپه هرځای کښي یادیږئ
دیوه پښتون په ښه نوم   سرترسره ټول نازیږئ
ددښمن اودوست نظرکښي   لکه یووجودښکاریږئ

چي پردولره یوښکاریږئ همدغه مودی یو والی
نوک او رۍ کله بېلېږي نشته تاسوکښي بېلوالی

غم مویوښادي یوه ده   په رګوکښي یوه وینه
زه اوته دیومخ سترګي   خلق موبولۍ ښۍ اوکینه
دواړه یوشاني غریبږو   مرو د یووجود په مرینه
اختلاف دنظرنشته   چي موجب دبېلتون شینه

سپین اوتوردیوي سترګي کله یوله بل بېلېږي
په بېل رنګ کله دوه ورونه یوله بله پردي کېږي

راشئ !ای پښتنوورونو   یوله بله به ځاریږو
دپښتون دژوندپاره   به هریوله سرتیریږو
خوشحالي به مویوه وي   په یوه غم به کړیږو
په نامه دپښتنوالي   به مونږ واړه قربانیږو

یوه ورځ به داسي راشي چي پښتون واړه راټول شي
لر اوبرپښتانه واړه بېرته یوکوراو کهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي   دغلیم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي   له غمونه به خالي شي
د الفت خواړه اشعاربه   پښتنوپه خوله جاري شي
پښتني دنیابه جوړه   کورپه کوربه خوشحالي شي

څوک چي زړه لري هرګوره پکښي هیله اواسره ده
دا آرزوله ډېره وخته تردي وخته راسره ده

دشاعرنظر

زه بي پېژنم شاعر دی بل څوک نه دی

چي دالوی جهان وروکی ورته ښکاري

د وریښمواو زربفتو بنایسته ټوکی

دنادان په تن زروکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني درياب ګڼې دمظلوم اوښکې

ددنيا بحرډنډوکی ورته ښکاري

چې خپل نفس نشي وژلی که سل وژني

نا توانه وېرنډونکۍ ورته ښکاري

ددنيا فاني عيشونه نعمتونه

دسپي مخکښې پروت هډوکی ورته ښکاري

څه ګورم

ګورم جهان کښې څوک کعبه ځينې بوتان جوړوي

غلطه پوهه له سرې ځنې شيطان جوړوي

دسړوکاردی چې دخپل وطن کارونه کړي جوړ

جونه اوپېغلې سينګارونه کوي ځان جوړوي

تهذيب ضروردی نظافت اوښه لباس دی په کار

فېشن چې زيات شي له ځلموبازينګران جوړوي

دودانۍ اميدله هرچانه کېدلی نشي

له خاوروګټوښه کورونه معماران جوړوي

چې انساني رڼا پيداشي په مغزوکښې دچا

هغه کوښښ کړي په عالم کښې انسانان جوړوي

ډېرتفاوت شته په انسان کښې دمعناپه لحاظ

واړه مشغول دي ځينې ځان ځينې جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی

نازېږي هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غېږکښې نه دی له سپېروخاورونه کله

کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوري خوري خبري

خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه

دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي

لاره نلري مجلس ته لري ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته يې پرېږدي نه

لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی

دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي

کبرجن هواته ګوري چې يې هېڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوشاعرورته په مينه محبت هرکله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلی

زه بې نوم درته اوس ښيم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن

په زړوجاموکښې ماوليده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښايست کښې لکه مياشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره
نه په وهېږم تقاضاوه دآسمان دا
او که خوی ياطبيعت و د انسان دا
چې داهسې شان بشره ښايسته له لمره
غورځولی زمانې وه له نظره
ديوسف دغلامۍ يوښه نظيرو
په ربښتياچې دهمدغه خوب تعبيرو
راته ويلې پې دحال په ژبه باندې
غريبي په سړی هسې چارې کاندې
قيمت نلري ښايست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو
خدای راکړی ښه صورت ښکلې سيرت دی

خودخوارحسن لرقدرلږ قيمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه لیدل کېږي
حقیقت زاړه لباس کښې رټل کېږي

ډېرزماپه څېرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځې دپردوکالي ناولي

بل شی نه دی عاجزي اوغریبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده

هنرونه پټ وي دانسانانو
خاورې مښې په مخ باندې دخوارانو

ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عالیقدره

ډېرښه خلق په دنیاکښې خواروزارشته
بډایانوکښې ډېرخلق بدکردارشته

پام کوه ! په سپین سپېڅلومه غولېږه
بې پرواله خاکسارانو مه تېرېږه

په جنډوکښې ښه ښه خلق مالیدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي

چینجی اوسي دورېښموپه قباکښې
پټ مخ ګرځي ریاکار سپینه رداکښې

دیوسف څیروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زلیخاده

راځئ! څېرې کړو دانښې جامې رنګینې
پکښې ګوروڅېرې ډېرې ننګینې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره

سل پتنګان سوزي دیوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکوګرځي وريځي په آسمان کښي بيا
څه ژړاملګري ده دژونري ده ديوې برېښناسره
ټول باغ ژړيدلی ځکه اوښکي دي دګل په مخ
ډېرلکه لا له داغلی زړونه شته صحراسره
نه ښايي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي
لويه بدبختې ده که څوک نه ژاړي له چاسره
داسي بې غمي دې خداى په هيڅ کورکښي پيدانکړي
يوکورکښي چي ويروي اوبل خاندي له ليلاسره

حسن اونظر

دړانده بداى په کورکښي ښايسته ښکلی ليلاوه
دنظرخاوند څوک نه و، بېهوده پې تجلا وه
ډېوه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و
بې پتنګه سوزېدله شمع ځکه په ژړاوه
دسپين مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو
څه قيمت اوقدرنه و، زړه کښي مينه ددنياوه
دښايست نوى بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه
بينايې د ذوق هيڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه
دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تېرېدلو
دمېووانتظارډېرو دمادي ګټې سوداوه
دښکلا مېرمن خپه وه، دجما ل څه قدرنه و
بصيرت ته وه محتاجه په نظرپسي شيداوه
ما ل دولت له حده تېرو،واک پې خپل وهرڅه ډېرو
مګرداد تش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربينا ذوق اوشعورغواړي
که په نيمه څوک پوهيږي دليلی دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابيناوه

بلهاى

يو يې لوی بولي هغه بل ورته وړوکی وايي
خېټه يې لويه اوکره يې وړه ده ډېره
غله يې ډېره مال يې ډېردی هرڅه ډېرورکره
مزدوران وږي دي يوه بيې بيې مړه ده ډېره
کوټه تووده ده تشناب تووددی تنورتودوي مدام
هرڅه تاوده دي ګدابرخه سړه ده ډېره
دده له کوره هغه وخت خيروخيرات راوزي
چې تناره کښې ښځېدلی تري پيړه ده ډېره
کوريې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی
فکريې زوړدی خيال يې زوړ ارزو زړه ده ډېره
په يوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوړه ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نږدې دخپلې مورغیږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اوریده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپیغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګریوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته مورپه یونظروښوده
له ګرېدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرپخپلې غیږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به یې خوشحا ل اوپه خنداومه زه
که لږ نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دمورپه غیږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هیرکړم عشق اومینه هیرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چاچې اېښې داشين خال ستاپه جبين دی

زما زړه هم دهغه له لاسه شين دی

ستا اېل کښې پې سل زړونه دي پييلی

چاجوړکړی ستا دغاړې لونګين دی

جوړه شوی پې دلمرله پلوشونه

ستادعشق پرحرارت مې دايقين دی

سورسالودې سره لمبه ده نه پوهيږم

که زما دزړه په سرووينو رنګين دی

دجمال پرښتې ته چې جوړولې

ورليږلی چاسلام چا آفرين دی

معجزه ته دقدرت اودخلقت يې

په رښتيا چې خدای احسن الخالقين دی

خدای دې ساته په امان له بدوسترګو

دادعا دپرښتوزمونږ آمين دی

دنازمېرمنې

وروردې خواري اومزدوري کوي له پلاره سره

تاپه مستۍ کښې اېل وشکاوه له ياره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـــــوردي مېچنــــــې ګــــــرزوي خـــــــوردې منګـــــې ډکــــوي

تــــــه ســــــورپېزوان غـــــواړې دســــــروزروله هــــاره ســــــره

ده غريبـــــې خـــــواره خـــواري کورکښـــــې څـــــه نـــــه دي پـــاتې

مــــــه کـــــوه لــــــوبې لــــــه درهــــــم اولــــــه ديـنــــاره ســــــره

دلتـــــــــه دښـــــــــځو پــــــــه ســــــــرخاوري دي دنـــــــازمېرمنې

تاياراـنــــــــــــــه ده اچـــــــــــولى دنيــــــــــا داره ســــــــــــره

خبــــــره نـــــــه يـــــــې ســــــتاپه خويندوميندوخـــــه تبريــــــرې

ستاســـــــــروکاردى تمـــــــام عمرلـــــــه ســـــــينګاره ســــــره

زمــــونږ لــــــه حالـــــه څـــــان خبرکـــــړه پــــه مــــونږ زړه وســــېزه

دتــــــن جــــــامې ســــــوزي زمـــــونږ ســــــتاله ســــيګاره ســــره

عـــــــيش وعشـــــــرت دومـــــــره ډېرپېـــــــرده دوطــــــن مېرمنـــــې

مينـــــه پيــــــداکړه دخپــــــل کورلـــــه کســــب وکــــاره ســــــره

يــــــوزړه پـــــه لاس کښـــــې ونيســــــه نورزړونـــــه مـــــه څــــوروه

مناســــــب نـــــــه دى داخويونـــــــه لــــــه دلـــــداره ســــــره

پـــــه ســــــراوما ل چــــې دوطــــن خــــدمت تــــه نــــه وي تيــــار

مــــــه ګـــــوره هـــــيڅ دهغوخلقـــــو لــــــه ريبـــــاره ســــــره

ورســـــــره مــــــه خانـــــــده!چې خانــــــدي پــــــه خوارانوبانــــــدې

دنازخنـــــــــداکړه دوطــــــــن لــــــــه خـــــــــدمتکاره ســــــــره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ليلى پسې ځم

مکړه په ماهسې ګمان چې په دنيا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په ليلاپسې ځم
چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم
نه يم هغه چې به هرځاى ته په هرچاپسې ځم
لوى اوواړه نه پېژنم يم دماشوم په مثال
څوک چې کړي مينه راسره هغه لالا پسې ځم
سرته دبام يمه روان دلوېدو ډارنه لرم
نه راستنېږم دسپوږمۍ سپينې رڼا پسې ځم
زړه مې هلک دى دپردى باغچې ګلونه غواړي
ددنيا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم
چرګوړى نه يم چې دانه پسې له کوره اوزم
لکه بلبل دګل په لورى په بوراپسې ځم
له فرعونانوځنې تښتم دمولاپه طرف
دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

څومره به ښه وى

چې په سپين مخ دې زلفې خورې وي
سترګې دې تورې شونډې دې سرې وي
زه يم اوته يې نازونخرې وي
څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حیا کړم او ته شوخي کړې

زه جرئت نکړم خوته مستي کړې

شې مهربانه اودلداري کړې

څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

چې مې حیاشي لږ غونډې لرې

زه درنزدې شم ته واېې لرې

درته شروع کړم دعشق سندرې

څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

چې ستا په غاړه وي امېلونه

زه دې وربل کښې ږدمه ګلونه

ته راته واېې دزړه حالونه

څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

چې درته وایم په مایې ګرانه

له ټول عالمه له درست جهانه

ته واېې نه یم دومره ارزانه

څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

چې شم بېخوده اوهرڅه وایم

ډېره دې زیاته له حده ستایم

ته راته وایې چې زه خوستا یم

څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه يم

زه بل څوک نه يمه اولاددغريبانوېمه

سكنى وروردعاجزانو د خوارانو يمه

يمه له خاورونه پيداخورمه له خاوروپيدا

دلاس نيالګى ددې غريبودهقانانوېمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وايه

ډېروېرېدلى له نامه دصاحبانويمه

چې ورته بل نيسي اوبه نورېې بې آبه غوارم

وينوته تږى زه دداسې بادارانوېمه

دبل زحمت كښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي

دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانوېمه

زما په زړه كښې دبل چامحبت مه لټوئ

زه دخوارانو دډېوولوه پتنګانوېمه

چې شپه او ورځ په خوارغريب خپل خدمتونه كوي
ددوى خادم نه يم خادم دخادمانوېمه

زما ګناه

نه مې دچاما ل خوړلى نه مې څوک وژلي دي

نه مې چاته ورک شه ياګم شو! كله ويلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نيسه

زړه كښې مې چې پېټ ظالم ته بدغوندې كتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه

نه یمه منکرپه مظلومانومې ژرلي دي

داګناه دسترګو که دزړه ده نه پوهیږمه

بدمې چې لیدلی خدایږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لبږ غوندې چې جګه کړه

نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه

نوربې په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه

پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې ډېرکاره درته ولاړدې تېت سرونه هم

ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هیڅ امیدترې مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي

ماغلامانه ذهنیتونه پیژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل

ډېرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب

وربل یې ماپه خوب کښې پرېشان لیدلی دی

ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلو هارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان ليدلی دی
کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان ليدلی دی
داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپين مخ مې چې سباغوندې روښان ليدلی دی
تعبيرېې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان ليدلی دی
مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشونډودپاسه مې پېزوان ليدلی دی
زه پټې سترګې نه بمه په هرڅه اوس پوهېږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان ليدلی دی
عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندې وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان ليدلی دی
له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې اېسارکړم
صياده! ماخوڅورنګه زندان ليدلی دی
که هرېورانه وژنې خيال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان ليدلی دی

انسان

زه جسم نه بمه ماروح ددې جهان وګڼه

تيټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وګڼه

دخاوروګټوپه تخت ناست يم په هواکښې ګرځم

ټول حيوانات مې دي تابع ماسليمان وګڼه

تياره کښې نه يم په آسمان کښې مې ډېوه بلېږي

دآسمان واړه ملايک مې شاګردان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داتول نقشونه دجهان اومختلف رنګونه
زما په ذوق او ارادې پسې روان وګڼه

په کایناتوباندې زه هرقسم لوبې کوم
بحروفضامې دېوې منډې میدان وګڼه

شکایت نکړم له آسمانه خه ګیله نلرم
زما له لاسه دفلک خیرې ګریوان وګڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړی
په نری تارکښې مې دزلفوآوېزان وګڼه

دښکلومینه مې په عقل وفکرلوبې کوي
چې ستا وربل شي پرېشان ماپرېشان وګڼه

دعشق پنجونه نه خلاصېږم دلښکروپه زور
دایازمینه کښې اسیرشهنشاهان وګڼه

دلیلی یواشارات بس دی دعاقل دپاره
دعشق سوداکښې لیوني ډېرهوښیاران وګڼه

دعشق اومینې په حرم کښې زه لوی شوی یمه
خوک چې بې مینې ژوندکوي هغه حیوان وګڼه

چې دجما ل ډېوه شوه بله پتنګان شوه پیدا
لومړی پتنګ ددغې شمع ته انسان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړشوه؟

زمـــادآه لـــه حرارتـــه دوزخونـــه جوړشـــوه

لـــه تورلـــوګـــی نـــه ېـــې داپورتـــه آســـمانونه جوړشـــوه

اوښـــکې لـــه ســـترګو اوخـــولې زمالـــه وچـــولي نـــه

چـــې تـــوېې شـــوې دخـــدای پـــه لارکښـــې جنتونـــه جوړشـــوه

چـــې ســـرمی تیـــټ کړخپـــل ګریـــوان تـــه دمعناپـــه لټـــون

لـــه یـــوه څـــاځکی راتـــه لـــوی لـــوی دریابونـــه جوړشـــوه

لکـــه غـــواص چـــې شـــوم غوټـــه دمعرفـــت پـــه قلـــزم

هـــرې قطـــرې نـــه بـــې حســـابه ګوهرونـــه جوړشـــوه

دزړګـــي ســـترګې مـــې کـــړې خلاصـــې دجانـــان پـــه لـــورې

شعوربیناشـــو ذوق پیداشـــو اوشـــعرونه جوړشـــوه

چـــې آبـــادی تـــه مـــې کـــړه مخـــه ټـــول جهـــان شـــو ګلـــزار

لـــه سپېروخاوروښایســـته ښـــکلي ښـــارونه جوړشـــوه

ســـره او ســـپین مـــا چـــې پـــه نظردمحبـــت ولیـــدل

ښـــکلوته هاراوپادشـــاهانوته تاجونـــه جوړشـــوه

مـــونږ کـــړه لـــه خاورونـــه راوپورتـــه زر پـــه خاوروکښـــې و

زرو دپـــاره ولـــې مـــونږ څخـــه مریونـــه جوړشـــوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپله لاسه بتان جوړکړم بندګي يې کوم

باطل خدايان راته دوهم له مضمونه جوړشوه

نه وم خبرچې څه کوم دڅه مقصددپاره

رانه په لوبوکښې اتوم څخه بمونه جوړشوه

عدالت

فرق دحق اودباطلولوی حکمت دی

ددماغ اوزړه همدغه عبادت دی

چې صادق اوخاين بېل کړي يوله بله

اوس په کار مونږته همدومره بصيرت دی

بې له علمه بې له عدله بې له رحمه

په چابانديې رواکله حکومت دی

که مې څوک په لښته ووهي ظالم دی

که قانون مې غوښوي سرعدالت دی

ديوه شخص نوکري خوغلامي ده

لوی عزت دخپل وطن اوقام خدمت دی

چې خپل ځان ګڼي خادم دخادمانو

په دي رازښه پوهيدلی نن" الفت" دی

دوه ماموران

زمونږ په محله کښې يو دوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نرۍ وريجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشيان دي

دبل ماموريه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړی بې پيتي وي دوی ښوروا له موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخيږي

مېوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکيږي

دښارمامورين واړه دهغه کورکښې عذريږي

دښې ډوډۍ صفت بې مجلسونوکښې تل کيږي

سهار بې په کاله کښې پراټې شودې هګۍ وي

په هره ورځ پېروی شيرچايونه په چرګۍ وي

دابل مامورکره کله سابه کله ښوروا وي

په مياشت کښې دې يو دوه ځله نرۍ وريجې رواوي

مدام دپورورو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخوا تربلې نه رسيږي حال بې داوي

هغه څنګه ماموردی ددې بل ولې داحال دی

دغورخاوندانونه زما دارنګه سوال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولیاقت کښې دی هغه ځنې بهتردی

هغه په پیسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لویوخلقو زورور دی

رشوت په رشوتونو هضموي داېې هنردی

کارغه دې خوري مرداري هریووايي چې بلبل دی

دپوهې صفتونه ېې کوو مګرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهیږم څه پرې کېږي

سم نشي دریدلی ډیرکرېږي اوټېټېږي

سرټیټ غاړه کږه شي لاس سینې نه نه بېلېږي

اوضاع اوحرکات ېې ټيټ اوپست رامعلومېږي

زمونږ په مامورینو کښې دارنګه ماموران شته

په دغوصفتونومدیران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداامورسره جلاکړو

دایوهرځای کښې وستایو د ابل هرځای رسواکړو

دښوبدوتمیزوکړو دحق جذبه پیداکړو

لایق اونالایق وپېژنووطن رڼا کړو

ترڅوبه پټ وو سترګې په دغسې کسانو

قلم پسې راواخلئ دوطن ویښوځلمیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حق جذبه

دحق جذبه ده چې په ځوی دپلاربوتان ماتوي

یوه سړي باندې طلسم دجهان ماتوي

دسکندرله سده تېنګ دی یوپه سله تقلید

دارازسدونه خاوندان دتېنګ ایمان ماتوي

دخوف اوطمع محبت اوعداوت قیدونه

که هرچامات کړه هغه مکردشیطان ماتوي

دافلاطون په حکمت نه کېږي دحق پالنه

لښکر دظلم ومعصیت ابن عمران ماتوي

په عقل نشي لوی کارونه په جذباتوکیږي

بدنظامونه دجنون اوعشق طوفان ماتوي

دپلارنیکه په قدم مه ځه حقیقت پسې ځه!

هغه دودپرېږده چې حکمونه دقرآن ماتوي

خپلوپردونه مجردشه لحاظونه مه کړه
دحق ورمېږمراعاتونه دانسان ماتوي

خاوري اوګردونه

(۱)

که څنډې کله جامې خپلې له خاورو

ته پوهېږي؟ چې ګردونوکښې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي هسي يومبلمه له کوم هيواده
چې بې خپل کالي ښندېلی په ښووارو

(۲)

له کوم لوری راروان يوجهانګردو
مخ اوښت باندې بې پروت دلارې ګردو
ماوې ښه دې وليدل په دې جهان کښې
ويلې دومره شومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاوروشوه پيداډېرعالمونه
چې آبادې کړه لوی کلي لوی ښارونه
يوښوورځې بې دژوندسندرې ووې
بېرته خاورې شوه اوچت بې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران و خو باقي بې لا آثارو
يومرغه په دېوا ل ناست دابې ګفتارو
دغه زوړدېوا ل چې ګورئ په يووخت کښې
جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکه بوی چې له ګلشنه راجداشي
یابخارله دریابونوپه هواشي
یوه ورځ به هم زمونږ له خاورو دوړو
یوګرد پورته له صحرانه ددنیا شي

فرداوملت

(۱)

په زرګونوکلوژونودکړي ملتونه
په قرنو قرنو حُملې وي ولسونه
د افرادو دعروج هسې مثال دی
لکه وي چې دریابو نوکښې موجونه

(۲)

په اسلام کښې فردتابع دجمعیت دی
دملت اجماع قانون دشریعت دی
پس دخدای اودرسول له امرونهی
دښوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم او پوهه

(۱)

بصیرت او علم نشته په کتاب کښې
که خه نه وي دمغزویه پېچ وتاب کښې
علم او پوهه بل شی نه دی بینایي ده
خوشې ناست یې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه توله راوتلی له مغزوده
هسې نه چې په دې ډېروکتابوده
په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي
علم زېږنده دغسې کتوده

سړیتوب

دتوتیانو له وینه دامعلومېږي
چې خبروباندې څوک نه سړی کېږي
سړی نه دی چې یې کاردسړو نه وي
په خبروکه هرڅوموره ښه پوهېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي
بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي
زړه یې مه بوله تورکانی دصحرادی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی
په تدبیراوفکربانديې کارکول دی
خپلو تولو کوښښو خپلو نقشو نه
مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیابان هسې لوېږم
خوک مې نه ویني په سترګوچې څه کېږم
دښایست قدرمې هیچاسره نشته
دانسان وتش نظرته هوسېږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي

پرستش ديوه تن بت پرستي ده
دمسلک پيروي لويه ازادي ده
په کوم ځای کښې چې يوفکرکړي کارونه
هلته خوشې مهمل لفظ ديموکراسې ده

دروح اطمينان

هغه ځای کښې وي دژوند واړه خوندونه
چې څوک نه ويني څه زجربې قانونه
اطمينان دروح اوفکرهلته بويه
چې اصول اوقوانين کوي کارونه

صبر

(۱)

ځينې وايي صبرغم کښې نه ژړل دي
داولادپه مرينه ږيره نه شکول دي
که صحيح معنايې غواړې زما جانه
په سختيوکښې دخپل ځان نه بايلل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه څوک وېرېږي

یا هرشي ته لکه ووږکی هوسېږي

بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی

یاڅوک زیات له ضرورته په قارېږي

ددنیا قانون

یوه ورځ چې سحرووې په خنداکښې

داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې

چې ضعیف دزورورخواکښې ورکېږي

لکه ورکه چې سپوږمی شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلیخاده

ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده

که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده

که یې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکراومینه

مینه تل اوسي دزړولاندي کوروکښې
فکروي ددماغونوبنګلوکښې
په لوړکورکښې که څه عقل فکر غواړي
محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه
چې بې اوس راته مشکله جدايي شوه
له ترخوزړه نه صبرېږي چې عادت شي
دښمن هم سړی ته خوږشي چې ياري شوه

فکراو کار

(۱)

چې له لري سړی کاندي سنجشونه
کارته نه رانزدې کېږي کړي فکرونه
له دي فکراوسنجشه پيداکيږي
دماغونوکښې سودازروکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زیارکړي

چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي

چې عمل اوفکریوله بله بېل شي

عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرپېغلومنګي خپل ډکول

یومنګی دډکېدووخت کښې ویل

تږي نه یواوبه څکوخونه پوهېږو

چې څه رازبه وي دتږی اوبه څکل

(۲)

په رښتیا چې څوک منګی غوندې ډکېږي

ورو ترولوه احواله څه خبرېږي

په کندوانوڅوک پږه نه شي اچولی

که په لوږه دخوارانو نه پوهېږي

علت اوسبب

هسې وایي سوی پتنګان

چې مونږ پېژنوسېزونکی دخپل ځان

مونږله شمع، شمع اورله تیلی واخیست

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالیږي
ستاله باغه دبهارورمه تاویږي
ښایسته جوني ږدي ستاګلان وربل کښي
بوراګان دي په ګلونو تیریږي

(۲)

ګوره پري نږدې داځمکه هسې شاړه
دنیاده ستا دغوایي په ښکرولاړه
نن ملاتیته که ره خپل کارته غفلت مکړه
بیا پخپل چمن کښي ګرځه هسکه غاړه

شعر

چې په جهان کښي نوراني روښانه لمرپیداشو
فکر او ذوق سره یوځای شوه ښه نظرپیداشو
ښایست پې ولیده دعشق پکښې اثرپیداشو
له دغو ټولونه بیاشعراو هنرپیداشو

مات کودری

(۱)

دګودرپه غاړه پروت و مات کودری

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویلی زه وم روغ منګی کلال جوړکړی
دلته لوبوکښې زه مات یوه ځلمی کړم
یوې پیغلې په اوروومه راوړی

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عیان دی
مات کودړی سره هم دعشق داستان دی
ډیرمین په دې کودردي یوځای شوي
ډیرمنګي دلته مات شوي لنډبیان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه
چې کتل مې په کوځوکښې خوشحالي وه
یوناڅاپه راپیداکوم لیونی شو
ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپین

که مې سرشي دهاتي له پښولاندې
که له پاسه مې راغورځوي دلاندې
تورته سپین نشم ویلی سپین ته تورزه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دااميـــــدي ثـــــوک لـــــه مانـــــه هـــــيخ نـــــه کانـــــدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلمرخوره لوی حکمت دی
ژوندپاره ډېرضروردا حرارت دی
مګرګوره دآسمان سپینې سپوږمۍ کښې
خاوند ایښی دجمال شعري کیفیت دی

(۲)

په رڼاکښې که دلمرژوندګوهرشته
دسپوږمۍ رڼا کښې بل کیف واثرشته
په جهان کښې دي ضروردادواړه څیزه
ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپین او تور دیوان

(۱)

چې څه کړی په جهان کښې سلیمان دی
مالیدلی په قدرت کښې دانسان دي
په رښتیا که ته څه کارورځنې واخلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شـــــپې او ورځــــــې هغـــــه ســــــپين اوتوردپــــــوان دي

(۲)

څــــــه چـــــې غوښــــــتی ســـــــليمان دســــــبا ښـــــــارنه

تــــــه پـــــې مـــــــومې دســـــبا ورځـــــــې لـــــــه کارنـــــه

دبلقــــــيس تخــــــت بـــــــه دســـــــترګو رپ کښــــــې راوړی

دا اميــــــــــدکېږي دشــــــــــپو ورځولـــــــــــه زيارنـــــــــه

حقيقت

(۱)

کبـــــــان وايـــــــي ژوندپيـــــــدادی لـــــــه دريابــــــه

ســــــــمندروايي چــــــــې دی داورلــــــــــه تابــــــــه

لټـــــــوي پــــــــې دهوامرغـــــــان هواکښـــــــــې

حقيقــــــــــت ورک دی ددهرلــــــــــــه کتابـــــــــــه

(۲)

بلبــــــــل وايـــــــي دګـــــل رنـــــــګ دی دســـــــتايلو

نســــــيم وايــــــې خوشـــــــبويي بويــــــه دورلــــــو

فيصــــــــله درنـــــــګ وبــــــــوی شــــــوله مشـــــــکله

ســــــــرګردانه کـــــــــړ نســـــــيم شـــــــــوردبلبلو

(۳)

ځينـــــــې وايـــــــي غـــــــوټۍ خانــــــدي هوســـــــېږي

زره تنګـــــی نـــــه نجـــــات مـــــومي چــــې غـــــوړېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځینـــــې نــــــوروایي لــــــه ډېـــــرې زړه تنګــــــی نــــــه
زړه بــــې چــــوي اوګربــــوان بــــې څیــــری کېــــږي

ثواب

دبـــــــــــــــــډای ثــــــــــــــــواب دوری مــــــــــــــــېرول دی

دفقیرثــــــــــــواب روږې خــــــــــــدای تــــــــــــه نیــــــــول دی

غــــــازي وژنــــــــي بــــــــل ســــــــړی ثــــــواب دپـــــاره

دشــــــــهیدثواب خپــــــل ځــــــان پــــــه بــــــل وژل دی

دشاعرشعار

پــــه سرکښــــې فکــــردوطن پــــه زړه کښــــې مینــــه دیــــار

دزوراوظلـــــــــم لـــــــــوی دښـــــــــمن دازادی طرفـــــــــدار

پـــــــه حـــــــق ویلومـــــــاتوي بـــــــت اوطلســـــــم دډار

شــــــاعر دپــــــاره مناســــــب دی همدغســــــې شــــــعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالفت پېژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزيز خان په کڅ کښې زېږېدلی دی.
پلار يې ميرسيد پاچا اونيکه يې سيد فقير پاچا دی.
په ۱۳۱۴ کښې د انيس په اداره کښې کاتب شو.
په ۱۳۱۵ کښې د انجمن ادبي غړی.
په ۱۳۱۲ کښې د انجمن ادبي له غړيتوب سره د زيری د جريدې چلوونکی هم و.
په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدير مرستيال.
په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدير.
په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بيا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.
په ۱۳۲۵ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جريدې مدير.
په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبايلو عمومي مدير.
په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکيل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حيث وټاکل شو.
په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغيو خلقو د شورى اتمی دورې ته وکيل وټاکه.
په ۱۳۳۴ کښې د جلال اباد له خوا د لويې جرګې وکيل وټاکل شو.
په ۱۳۳۵ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئيس مقررشو او د پوهنى دوزارت د عالي شورى په غړيتوب ومنل شو. همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبياتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.
په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئيس هم شو.
د ۱۳۳۰ د جوزا له مياشتی د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جريدې د امتياز خاوند هم و، چه د ليکوالۍ ډېر زيات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامينو په ليکلو اوتهيه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډېرې زياتې مقالې يې په دې جريده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه يا د اداری په نامه نشر شوي.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلی نغمه.
۲- بله ډيوه.
۳- لغوي څېړنه.
۴- پښتو سندرې.
۵-عالي افکار.
۶- څه ليکل يا ليک پوهه.
۷- ادبي بحثونه.
۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.
۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.
۱۰- د آزادۍ پيغام.
۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخيالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱۴- غوره نثرونه.

۱۵- املاً او انشاً.

۱۶- ليکوالی (املاً او انشاً) دوهمه طبع چه له پخوا نه يکښې ډېر زياتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وينا.

هغه کتابونه يې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (دپښتو لغاتو مقايسه له نورو ژبوسره).

۲- څه کوړم او څه اوړم؟

۳- اجتماعي نظريات.

۴- ښه لمسون.

۵- د ټولني علم (ترجمه).

۶- د موفقيت لار (ترجمه).

نورو هيوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳۲ د حمل په ۳ مه د يوه هيئت په مشری پېښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳۲ د ثور په ۲۸ مه د يوه کلتوري هيئت په مشری اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳۲ د اسد په ۲۹ مه د يوه هيئت په غړيتوب مونشن ته تګ د مستشرقينو په ۲۴ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

۴- د ۱۳۳۷ د ميزان په ۳ مه تاشکند ته د يوه هيئت په غړيتوب د اسيائي او افريقائي ليکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

۵- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د يوه هيئت په مشری اتحاد شوروي ته تګ د دوستی ټولنې په بلنه.

۶- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱۵مه د يوه هيئت په مشری مسکو ته تګ دمستشرقينو په ۲۵ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳۴۰ د ثور په ۹ مه د يوه هيئت په مشری اتحاد شوروی ته تګ د دوستی ټولنې په بلنه.

په دغو سفرونوکښې يې دا ځايونه ليدلی دی.

مسکو- ليننګراد- سوچی- باکو- دوشنبه- تاشکند- کيف- ولګا ګراد- تفليس- سمرقند- مونش- تهران- پېښور.

په دې سفر ونوکښې يې په رسمي دعوتونوکښې ډېرې وينا وې کړی اوکنفرانسونه يې ورکړيدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه وینا

دالفت اشعار

www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library